

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра філософії

Затверджено
На засіданні кафедри філософії
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 8 від 22.01. 2024 р.)

Завідувач кафедри Карась А.Ф.

Силабус дисципліни вільного вибору
«Основи критичного мислення та евристики»
для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Львів 2024

Назва курсу	Основи критичного мислення та евристики
Адреса викладання курсу	Вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Дисципліна вільного вибору
Викладач (-і)	Пухта Ірина Степанівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії
Контактна інформація викладача (-ів)	iryna.pukhta@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Вул. Університетська, 1. Ауд. 316.
Сторінка курсу	https://t.me/+JeQr10dS5nJIMWNI Telegram, Moodle
Інформація про курс	<p>Курс “Основи критичного мислення та евристики” є частиною циклу суспільно-гуманітарних дисциплін, завдання яких - загальнокультурна та світоглядна підготовка студента вишу. Вона має зв’язок з такими дисциплінами гуманітарного циклу, як філософія, логіка, політологія, основи медіаграмотності.</p> <p>Програма курсу складена на основі: освітньо-професійної програми ГСВО із галузі знань 03 – гуманітарні науки варіативної частини освітньо-професійної програми спеціальності 033 – філософія.</p>

Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб допомогти слухачам в епоху інформаційного буму оволодіти навиками критичного мислення, вмінням правильно працювати з інформацією, оцінювати її, аналізувати та робити самостійні висновки., використовувати евристичні прийоми для підвищення ефективності навчання та при вирішенні завдань.
Мета та цілі курсу	Метою курсу «Основи критичного мислення та евристики» є формування культури мислення у студентів, яка полягає у вмінні самостійно аналізувати ідеї та факти, працювати з інформацією, ставити запитання, аргументувати та висловлювати власну позицію. Передбачено також оволодіння евристичними систематизації та запам'ятовування інформації, прийняття рішень, творчого підходу до вирішення завдань. Важливою складовою курсу є підвищення рівня медіаграмотності та медіабезпеки.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аріелі Д. Передбачувана ірраціональність / Ден Аріелі. – Львів: ВСЛ, 2018. – с. 296. 2. Гауді Трей Сила запитань. Як ефективно комунікувати та переконувати інших. Наш формат, 2022. – 248с. 3. Деббінк А. Думай сам. Розвиваємо критичне мислення / Андреа Деббінк. - Х. : Віват, 2022.- 144 с. 4. Канеман Д. Мислення швидко і повільно / Деніел Канеман // К.: Наш формат, 2017. – 480 с. 5. Карамишева Н.В. Логіка. Пізнання. Евристика / Неллі Кармамишева. – Львів, -- 348 с. 6. Келлі Д., Келлі Т. Творча впевненість. Як розкрити свій потенціал / Девід Келлі, Том Келлі. - Київ: Основи, 2017 – 304 с. 7. Куніос Д. Момент Еврики. Ага-реакції, творчий інсайт і мозок / Джон Куніос, Марк Біман. – Київ: Книголав, 2017. – 368 с. 8. Ліпман М. Чим може бути критичне мислення? // http://osvita.ua/school/method/technol/999/ 9. Логіка: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / В. Д. Титов, С. Д. Цалін, О., Невельська, Гордєєва та ін.; За заг. ред. проф. В. Д. Титова. — Х.: Право, 2005. — 208 с. 10. Логічні засади аргументації у філософському знанні. Монографія / Л.Г. Комаха. – Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 360 с. 11. Новелла С. Путівник усесвітом для скептиків / Стівен Новелла; пер. з англ. К. Дудки, О. Українця. – Харків : Вид-во «Жорж», 2021. – 536 с. 12. О'Конор Дж. Системне мислення. Пошук неординарних творчих рішень / Джозеф О'Конор, Ієн Макдермот // «Наш формат», 2018. – 240 с. 13. Оклі Б. Навчитися вчитися. Як запустити свій мозок на повну / Барбара Оклі. – Київ: Наш формат. – 2018, - 272 с.

	<p>14. Основи критичного мислення : навчальний посібник для учнів 10 (11) класів загальноосвіт. навч. закл. / О. І. Пометун, Л.М. Пилипчатіна. – К,: Видавничий дім «Освіта, 2016. – 192 с.</p> <p>15. Навчання через дебати: різноманіття поглядів: адаптований переклад з англ. / Альфред Шнайдер. Максвелл Шнурер: за заг. Ред. О. І. Пометун.</p> <p>16. Пінкер С. Рациональність. Що це таке, чому важливе і чому трапляється так рідко. Лабораторія, 2024. – 432 с.</p> <p>17. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: 2-ге вид / Георгій Поцепцов. - Видавництво Знання. -2008. – 663 с.</p> <p>18. Поцепцов Г.Г. Контроль над розумом / Георгій Поцепцов. — К.: КМА, 2012. — 350 с.</p> <p>19. Почепцов Г.Г Токсичний інфопростір. Як зберегти ясність мислення і свободу дії / Георгій Почепцов. – Vivat, 2021. --384 с.</p> <p>20. Пометун О.І. Технології розвитку критичного мислення учнів. – К. : Пляда, 2006. – 220с.</p> <p>21. Риторика: навчальний посібник / Галина Онуфрієнко // Київ: Центр навчальної літератури, 2016. – 625 с.</p> <p>22. Сібоні О. Досить уже помилок! Як наші упередження впливають на наші рішення / Олів'є Сібоні. – Лабораторія, 2021. – 240 с.</p> <p>23. Талер Р.Санстейн С. Поштовх. Як допомогти людям зробити правильний вибір / Річард Талер, Касс Санстейн. – Наш формат, 2017. – 312 с.</p> <p>24. Терно С.О. Освітня практика критичного мислення // Постметодика. – 2013. – № 6. – С. 3-14 (pm----6--115--Terno.pdf).</p> <p>25. Сломен С. Ілюзія знання Чому ми ніколи не думаємо на самоті / Стівен Сломен Філіп Фернбак // Київ: 2018. – 344 с.</p> <p>26. Хейбер Дж. Критичне мислення. ArtHuss, 2023. - 198 с.</p> <p>27. Яковлев М. Теорія змов. Як стати конспірологом. Віхола, 2023. – 352 с.</p> <p>28. The foundation for critical thinking // http://www.criticalthinking.org/</p>
Тривалість курсу	І семестр

Обсяг курсу	32 аудиторні години 3 них: 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу студент повинен: Знати: <ul style="list-style-type: none"> - головні види мислення та відмінності між ними; - особливості критичного та творчого мислення; - когнітивні упередження та ілюзії; - види маніпуляцій текстовою, цифровою та медійною інформацією; - логічні закони та логічні помилки; - правила побудови аргументації; - способи уникнення помилок в аргументації; - види та способи постановки запитань; - різницю між поясненнями, аргументами, фактами та гадками; - евристичні стратегії та прийоми навчання, запам'ятовування та прийняття рішень; Вміти: <ul style="list-style-type: none"> - сформулювати та обґрунтувати власну позицію по тому чи іншому питанню; - уникати когнітивні помилки та стереотипи; - виявляти та корегувати логічні помилки в процесі власного та чужого мислення; - аналізувати та оцінювати інформацію, робити належні висновки; - ставити різні види запитань; - переконливо аргументувати; - відстоювати власну думку під час дискусій чи дебатів; - знаходити нові ідеї в процесі навчання та розвивати їх.
Формат курсу	Очний

	ДОДАТОК (схема курсу)										
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру в усній формі, включно з перевіркою самостійних письмових робіт.										
Пререквізити	Курс “Основи критичного мислення та евристики” є частиною циклу суспільно-гуманітарних дисциплін, завдання яких - загальнокультурна та світоглядна підготовка студента вишу. Вона має зв’язок з такими дисциплінами гуманітарного циклу, як філософія, логіка, політологія, основи медіаграмотності.										
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Power-Point презентації, обговорення текстів, дискусії за методом «шести капелюхів мислення», PRES, «акваріум», тощо. Дебати, творчі завдання, « мозковий штурм», створення «інтелект-карт».										
Необхідні обладнання	Дошка і крейда або фліпчарт, доступ до інтернету.										
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою Для допуску до заліку студент/ка повинен набрати за результатами поточного контролю і перевірки самостійної роботи не менше 26 балів, максимально – 51.</p> <p>Оцінювання відповідей під час семінарів за 50-бальною системою. Оцінювання усних відповідей на семінарах:</p> <table border="0"> <tr> <td>Бали</td> <td>Вид роботи</td> </tr> <tr> <td>50</td> <td>Активна участь у групових дискусіях, обговореннях та дебатах. Виступи з опорою на прочитану рекомендовану літературу. Запитання до інших учасників дискусії.</td> </tr> <tr> <td>45</td> <td>Участь у дискусії, коментарі.</td> </tr> <tr> <td>40</td> <td>Коментарі в процесі дискусії, постановка запитань, доповнення.</td> </tr> <tr> <td>35</td> <td>Доповнення, коментар, участь у груповій роботі.</td> </tr> </table>	Бали	Вид роботи	50	Активна участь у групових дискусіях, обговореннях та дебатах. Виступи з опорою на прочитану рекомендовану літературу. Запитання до інших учасників дискусії.	45	Участь у дискусії, коментарі.	40	Коментарі в процесі дискусії, постановка запитань, доповнення.	35	Доповнення, коментар, участь у груповій роботі.
Бали	Вид роботи										
50	Активна участь у групових дискусіях, обговореннях та дебатах. Виступи з опорою на прочитану рекомендовану літературу. Запитання до інших учасників дискусії.										
45	Участь у дискусії, коментарі.										
40	Коментарі в процесі дискусії, постановка запитань, доповнення.										
35	Доповнення, коментар, участь у груповій роботі.										

	<p>30 -26 Коментар, запитання</p> <p>Самостійні письмові роботи (враховуються при виставленні заліку) - на вибір два види роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аргументація за схемою (теза, аргумент, приклад) -25 балів. 2. Есе за темою дебатів -25 балів 3. Творчий щоденник-абетка – 25 балів. 4. Інтелект-карта- 25 балів. 5. Питання до тексту- 25 балів. <p>Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Відпрацювання пропущених занять можливе в усній формі тільки після пред'явлення медичної довідки або звільнення з деканату через поважну причину.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані під час практичних занять та за самостійну роботу.. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Який зв'язок критичного мислення із когнітологією, логікою та риторикою? 2. Яке значення понять «еристика», «евристика»? 3. Які головні риси посттоталітарного мислення? 4. Які головні риси на навик критично мислячої людини? 5. Які є перешкоди на шляху до критичного мислення і як можна їх подолати? 6. Що таке «ілюзія знання» і як вона впливає на наші переконання?

7. Що таке «когнітивне упередження»?
8. Які є різновиди когнітивних упереджень?
9. Чи можливе пізнання об'єктивної істини нашим мисленням з огляду на наявність значної кількості когнітивних упереджень та спотворень, які йому притаманні?
10. Що таке стереотипи, в чому їхня позитивна і негативна функція?
11. Чим інформація відрізняється від знання?
12. Які можливі маніпуляції при роботі з інформацією?
13. Що означає «медіаграмотність»?
14. Як на сприйняття інформації впливає ефект обрамлення?
15. Які є принципи ведення «інформаційної війни»?
16. Які головні засади інформаційної безпеки?
17. Що таке «фейк», «діпфейк» та постправада?
18. Як здійснюється дефініція понять у логіці?
19. Які головні закони логіки?
20. Які є види логічних помилок?
21. Що таке концепт, дискурс, симулякр?
22. Що таке «гіперреальність» за Бодріаром?
23. Що таке аргументація?
24. Яка структура аргументації?
25. Що таке підстава в структурі аргументації?
26. Які правила щодо тези аргументів та демонстрації?
27. Які є прийоми маніпуляції в спорах?
28. Чим контраргумент відрізняється від спростування?
29. Чому раціональна аргументація не завжди спрацьовує?
30. В чому відмінність питання від проблеми?
31. Які є види запитань?
32. Які найпоширеніші помилки у відповідях?
33. Які є правила «вуличної епістемології»?
34. В чому суть методу сократичного запитування Оскара Бреніф'є?
35. Які головні правила методу «вуличної епістемології» щодо розмов з людьми про їхні переконання?
36. Які головні риси «творчого мислення» та «латерального мислення»?
37. Які є етапи творчого процесу? Для чого потрібен етап інкубація?
38. Що таке «аутотелічна особистість»?
39. Які є перепони для творчого мислення?

	<p>40. В чому переваги методу «мозковий штурм»?</p> <p>41. В чому суть методу стимуляції творчого мислення У. Діснея?</p> <p>42. Які є головні методи активації творчого мислення?</p> <p>43. Які є методи прийняття рішень?</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу

Ти ж. / дата / год. -	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) * *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 тиж д. 13. 02. 24 - 20. 02. 24	<p>Тема 1. Критичне мислення в системі когнітивних наук.</p> <p>План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення понять «мислення», «критичне мислення», «творче мислення», еристика та евристика. 2. Рівні мислення та зміст критичного мислення. 3. Риси критично мислячої людини. Перешкоди на шляху до критичного мислення. 4. Технології розвитку критичного мислення. 5. Евристика та еристика. <p>Короткий опис теми.</p> <p>Визначення понять «мислення», «критичне мислення», «творче мислення» в системі когнітивних наук. Критичне мислення як одна із головних навичок в системі освіт XXI століття. Потреба в критичному мисленні в добу інформаційного суспільства. Рівні мислення (загальне, предметне, критичне). Особливості посттоталітарного мислення. Риси</p>	Лекція, семінар, групова робота під час семінару, самостійна робота – підготовка до участі у груповій дискусії.	<p>Література для підготовки до семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Совок: шкідливі стереотипи, згубні омани, світоглядні провалини, безглузді упередження": http://fp.com.ua/articles/sovok-shkidlyvi-stereotypy-zgubni-omany-svitoglyadni-progalyny-bezgluzdi-uperedzhennya/?fbclid=IwAR2C3ly-Q2L7WDAhCF5HUVQDkuCMBRT1Rw_87gqynimIxobiC02BWhda0k. <p>Для участі в дискусії необхідно прочитати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пол Льюїс. Наш розум можуть викрасти // https://zbruc.eu/node/81492 3. Ніклас Карр Як смартфон захопив наш розум https://zbruc.eu/node/72376 4. Маріо Варгас Льюїса Більше інформації, менше знань // https://zbruc.eu/node/29279 5. Клей Ширкі Як когнітивний надлишок може змінити світ // https://www.ted.com/talks/clay_shirky_how_cognitive_surplus_will_change_the_world?language=uk <p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пометун О., Сущенко І. М. Критическое мышление для всех. Самоучитель. – Педагогічна думка, 2017. – 183. 2.. Тягло О.В. Критичне мислення – Харків, «Основа», 2008. – 189 с. 3. Основи критичного мислення: навчальний посібник для учнів 10 (11) класів загальноосвіт. навч. Закл. / О.І. Пометун. –К.: Видавничий дім 	8 год.	20.02. 2024

	критично мислячої людини. Перешкоди на шляху до критичного мислення. Зміст критичного мислення. Навики та вміння, необхідні для критичного мислення. Технології розвитку критичного мислення. Поняття евристика та еристика.		«Освіта», 2016 – 192 с. 4.. «Наука повсякденного мислення» - безкоштовний онлайн курс на платформі «Prometeus».		
2 ти жд. 27. 02. 24 - 05. 03. 24	Тема 2. Перешкоди ефективного мислення: упередження та стереотипи. План. 1.Мислення з точки зору когнітології та поведінкової економіки. 2.Явище «ілюзія знання» та його наслідки для індивідуального і колективного мислення. 3.Ментальні моделі та ментальні пастки. 4.Когнітивні упередження та їхній вплив на нашу здатність до критичного мислення. 5.Чому такі вперті у наших хибних переконаннях? Короткий опис теми: Мислення з точки зору когнітології. «Ілюзія знання» та її наслідки для індивідуального і колективного мислення. Ментальні моделі та ментальні пастки. Види когнітивних упереджень. «Ідоли пізнання» Ф. Бекона. Мапа когнітивних упереджень. Соціальні упередження. Поведінкові упередження. Стереотипи та ймовірності. Види стереотипів. Пам'ять як джерело омани. Феномен «хибних спогадів» та явище «оптимізму пам'яті».	Лекція, семінар, групова робота під час семінару, самостійна робота – підготовка до участі у груповій дискусії.	Рекомендована література по темі: 1.Канеман Д. Мислення швидке і повільне / Деніел Канеман // К.: Наш формат, 2017 – 480 с. 2.Аріелі Д. Передбачувана ірраціональність// Львів: ВСЛ,2019. 296 с. 3. Талер Р.Санстейн С. Поштовх. Як допомогти людям зробити правильний вибір / Річард Талер, Касс Санстейн. – Наш формат, 2017. – 312 с. – обов'язково прочитати наданий уривок. 4.Сломен С. Ілюзія знання Чому ми ніколи не думаємо на самоті / Стівен Сломен Філіп Фернбак // Київ: 2018. – 344 с. 5. Перелік когнітивних упереджень // Стаття у Вікіпедії.	8 год.	05.03. 2024
3 ти жд.	Тема 3. Критичне мислення при роботі з інформацією. План. 1. Від інформації до знання. Робота з	Лекція, семінар, групова робота під час	Література для підготовки до семінарського заняття: 1. Євген Ланюк Пост-правда, фейки та інформаційна війна // https://varianty.lviv.ua/43429-yevhen-laniuk-post-pravda-feiky-ta-informatsiina-viina?fb_comment_id=1756039584423284_1756187314408511 2. Покоління Z радше споживає новини , а не читає їх, - дослідниця Хлоя	8 год.	19.03. 2024

<p>12. 03. 24 - 19. 03. 24</p>	<p>джерелами інформації. 2. Алгоритм критичного мислення при роботі з інформацією. 2. Вплив ефекту обрамлення та маніпуляції при роботі з цифровою інформацією. 3. Гібридна війна, когнітивна війна, інформаційна війна та інформаційна безпека. 4. Пропаганда, «фейк», «діпфейк» та постправа як інструменти інформаційної війни. 5. Мова ненависті та її вплив на публічний дискурс. Короткий опис теми: Визначення понять: інформація, знання, інформаційна реальність, інформаційне суспільство. Види інформації. Навики критичного мислення при оцінці інформації. Робота з джерелами інформації. Маніпуляції при роботі з цифровою інформацією. Вплив ефекту обрамлення, форматування інформації. Поняття «мова ненависті», використання евфемізмів Гібридна війна, інформаційна війна когнітивна війна, та інформаційна безпека. Відмінність пропаганди від інформаційної війни. Основи медіаграмотності. Поняття «фейк», «діпфейк» та постправа.</p>	<p>семінару, самостійн а робота-аналіз текстів, підготовка до участі у груповій дискусії..</p>	<p>Комбі // https://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/pokolinnya_z_radsh_e_spozhivae_novini_a_ne_chitae_ikh_doslidnitsya_khloya_kombi/ 3. "Уроки маніпулювання від доктора Геббельса" Т. Дяченко // http://incognita.day.kiev.ua/uroki-manipulyuvannya-vid-doktora-gebbelsa.html 4. Радко Мокрик Як з українців "хохлів" робили або "Україна очима російської літератури" // https://zbruc.eu/node/51624 5. Роб Вайнберг Що потрібно журналістиці замість об'єктивності // http://medialab.online/news/zamistobjektyvnosti/?fbclid=IwAR1zmo9ENQ3qS1oEpY9cflji1BYa8qCTo5298gTDo0kD0GIncbVFKykBDzM Рекомендована література: 1. Кулеба Д. Війна за реальність. Як перемагати у світі фейків, правд і спільнот // Книголав, 2019. - с. 384. 2. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: 2-ге вид / Георгій Почепцов. - Видавництво Знання. -2008. – 663 с. 3. Почепцов Г.Г. Контроль над розумом / Георгій Почепцов. — К.: КМА, 2012. — 350 с. 4. Померанцев П. Нічого правдивого й усе можливе. Пригоди в сучасній Росії // Видавництво УКУ, 2015 - с. 240. 5. .Орвелл Дж. 1984 // Режим доступу https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=2283</p>		
<p>4 ти жд.</p>	<p>Тема 6. Питання як інструмент мислення та пізнання. План.</p>	<p>Лекція, семінар, групова робота під</p>	<p>Рекомендована література: 1.Гауді Трей Сила запитань. Як ефективно комунікувати та переконувати інших. Наш формат, 2022. – 248с.</p>	<p>8 год</p>	<p>02.04. 2024</p>

26. 03. 24 - 02. 04. 24	<p>Короткий опис теми:</p> <p>Роль запитання для мислення та різних сфер життя. Зв'язок вміння ставити запитання і критичного мислення. Особливості постановки питань у різних життєвих сферах. Відмінність проблеми від питання.</p> <p>Класифікація та техніка постановки запитань. Види запитань (відкриті і закриті, прості й складні, уточнювальні, доповнюючі, риторичні, проблемні, провокаційні, софістичні, навідні, формуючі думку). Логічні помилки у відповідях.</p> <p>Метод QBQ (Question Behind the Question) для розвитку проактивного мислення.</p> <p>Сократичний метод ведення дискусії.</p> <p>Класифікація питань для сократичного випитування.</p> <p>Основи і правила «вуличної епістемології».</p>	час семінару, самостійна робота-постановка а 30 питань до тексту.	<p>2. Грегерсен Г. Змінюй питання. Знаходь відповіді. Генеруй інновації та знаходь рішення. Book chef. 2020. - 362 с.</p> <p>2. Кармишева Н.В. Логіка. Пізнання. Евристика / Неллі Кармишева. – Львів, -- 348 с.</p> <p>3. Логіка: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / В. Д. Титов, С. Д. Цалін, О., Невельська, Гордєєва та ін.; За заг. ред. проф. В. Д. Титова. — Х.: Право, 2005. — 208 с.</p>		
5-6 ти жд. 09. 04. 24 - 30. 04. 24	<p>Тема 5. Основи теорії аргументації. Види спорів.</p> <p>План.</p> <p>1. Аргументація в теорії та практиці життя.</p> <p>2. Структура аргументації.</p> <p>3. Головні правила та хитрощі аргументації.</p> <p>Розрізнення аргументу та пояснення.</p> <p>4. Чому раціональне аргументування не завжди спрацьовує?</p> <p>5. Поради для ефективного переконування.</p> <p>6. Різновиди маніпуляцій при аргументуванні.</p>	Лекція, семінар, групова робота під час семінару, самостійна робота – реконструкція аргумента, підготовка до участі	<p>Рекомендована література до теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логічні основи аргументації і доведення. Логіка дискурсу // https://buklib.net/books/32168/ 2. Навчання через дебати: різноманіття поглядів: адаптований переклад з англ. / Альфред Шнайдер. Максвелл Шнурер: за заг. Ред. О. І. Пометун 3. Дебати http://cent.dn.ua/docs/manual_debate.pdf 4. Логічні засади аргументації у філософському знанні. Монографія / Л.Г. Комаха. – Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 360 с. 5. Риторика: навчальний посібник / Галина Онуфрієнко // Київ: Центр навчальної літератури, 2016. – 625 с. 	20 год.	30.04. 2024

	<p>7.Види спорів та дебатів. Правила їх проведення.</p> <p>Короткий опис теми:</p> <p>Аргументація в системі логіки та риторики. Апеляція до логосу, етосу та патосу в теорії аргументації. Розмовна, наукова, ділова, політична, пояснювальна аргументації, їх особливості. Ціль аргументації. Структура аргументації: теза, аргумент, демонстрація. Компоненти аргументації за Стівеном Тулміном. Відмінність пояснення від аргументації.</p> <p>Правила, помилки або хитрощі щодо тези, аргументів та демонстрації. Маніпуляції з аргументами. Явища популізму і софістики. Поняття «чорної риторики».</p> <p>Прийоми маніпуляції в спорах.</p> <p>Різновиди спорів та їх особливості : суперечка, софістична суперечка дискусія, полеміка, диспут.</p> <p>Правила проведення дебатів. Формати проведення дебатів: дебати Карла Поппера, політичні дебати, дебати Лінкольна-Дугласа, модель ООН, відкриті дебати, менеджер-формат, формат Теда Тернера.</p>	у дебатах..			
--	---	-------------	--	--	--

<p>7 ти жд. 07. 05. 24 - 14. 05. 24</p>	<p>Евристики творчості . План. 1. Евристика та її зв'язок із творчим мисленням. 2. Творчість як стан Поточу і як «Велика магія». 3. Методи активації творчого мислення. «Шлях митця» від Джулії Кемерон. Метод Уолта Діснея. Метод латерального мислення Де Боно. 4. Дизайн-мислення у житті і творчості. 5. Значення стану «блукаючого розуму» для творчого мислення. Короткий опис теми: Евристика та творче мислення. Визначення поняття «творчість». Творчість як стан «поточу» (Мігай Чиксенмігаї). Особливості аутотелічної особистості. Джерела творчого натхнення. Головні кроки «шляху митця» Джулії Кемерон. Метод стимуляції творчого мислення Уолта Діснея. Основні риси «латерального мислення» Едварда Де Боно. Дизайн-мислення у житті і творчості. Методи активації творчого мислення: «мозковий штурм», метод асоціацій та аналогій, метод контрольних запитань, «прогулянка за думками», метод інверсії. Етапи творчого процесу: постановка задачі. Відбір інформації, інсайт та інкубація.</p>	<p>Лекція, семінар, групова робота під час семінару, самостійн а робота – творчий щоденник -абетка.</p>	<p>Рекомендована література до теми: 1. Ганнет А. Творча крива. Як створити потрібну ідею в потрібний час / Аллен Ганнет. – Київ: КМ-БУКС, 2018. – 256 с. 2. Девід Келлі, Том Келлі Творча впевненість. Як розкрити свій потенціал // Київ: Основи, 2017 – 304 с. 3. Остін Клеон Кради як митець. Креативні «фішки» про які тобі ніхто не розповість// КСД, 2016. – 160 с. 4. Джон Куніос Момент Еврики. Ага-реакції, творчий інсайт і мозок // Книголав, 2017. – 368 с. 5. Пиши сильно. Практичні вправи, поради, теорія // Pabulum, 2017. – 240 с. 6. Біл Барнет Дейв Еванс. Дизайн-мислення. Спроектуй своє життя // Наш формат, 2018. - 224. 7. Клеон О. Кради як митець. Креативні «фішки» про які тобі ніхто не розповість / Остін Клеон. – Харків: КСД, 206. – 160 с.</p>		<p>04.05. 2024</p>
---	--	---	---	--	------------------------

<p>8 ти жд. 21. 05. 24 - 28. 05. 24</p>	<p>Тема 7. Евристика навчання та запам'ятовування. Евристика при прийнятті рішень.</p> <p>План.</p> <p>1.Евристики навчання та запам'ятовування. 2.Прокрастинація та способи її опанування. 3.Метод «інтелект-карт» 4.Евристика прийняття рішень.</p> <p>Короткий опис теми:</p> <p>Принципи ефективного навчання Барбари Оклі. Методи полегшення процесів навчання та запам'ятовування. Прокрастинація і як з нею боротися. Принципи методу Pomodoro. «Ментальна карта» як допоміжний засіб для запам'ятовування та методи її створення. Есе як засіб для розвитку власної думки. Правила написання есе. Паралельне мислення та правила методу «шести капелюхів» Едварда де Боно. Застосування евристик при прийнятті рішень.</p>	<p>Лекція, семінар, групова робота під час семінару, самостійна робота – створення інтелект-карти.</p>	<p>Рекомендована література по темі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оклі Барбара Навчитися вчитися //Київ: Наш формат. – 2018. - 272 с. 2. Барнет Б. Дизайн-мислення. Спроектуй своє життя / Білл Барнет, Дейв Еванс .- Київ: Наш формат, 2018. – 224 с. 3. Талер Р.Санстейн С. Поштовх. Як допомогти людям зробити правильний вибір / Річард Талер, Касс Санстейн. – Наш формат, 2017. – 312 с. 	<p>8 год.</p>	<p>28.05. 2024</p>
--	---	--	---	---------------	------------------------